

CO2 Beleid 2023

13-6-2023
Aannemingsbedrijf QUALM

QUALM
BLUSSYSTEMEN LEIDINGWERK GWW

Inhoudsopgave

1	Inleiding en verantwoording	3
2	Beschrijving van de organisatie.....	4
	2.1 Statement organisatiegrootte.....	4
	2.2 Projecten met gunningvoordeel	4
3	Verantwoordelijkheid duurzaamheid	5
	3.1 Energiebeleid en doelstellingen	5
4	Berekende GHG-emissies	6
	4.1 Directe- en indirecte GHG-emissies	6
5	CO2 reducerende maatregelen.....	7
6	Doelstellingen.....	9
7	Voortgang	10
8	Participatie sector- en keteninitiatieven.....	12
	8.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven.....	12
	8.2 Actieve deelname	12
	8.3 Lopende initiatieven.....	12

1 Inleiding en verantwoording

QUALM levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Vanuit klanten komen steeds meer vragen over de emissiestromen van QUALM. Met de CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

E.F. Mulders

M. Mulders

Rozenburg, 13-6-2023

2 Beschrijving van de organisatie

2.1 Statement organisatiegrootte

De totale CO₂-uitstoot van QUALM in het jaar 2022 bedraagt 524,8 ton CO₂. Hiervan komt 498,2 ton voor rekening van projecten en 27 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. QUALM valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie kleine organisatie.

	Diensten	Werken en Leveringen
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	<u>Totale CO₂-uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO₂-uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.</u>
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan (>) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1: Indeling groottecategorieën volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1.

2.2 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd. Met deze definitie in het achterhoofd, had QUALM geen projecten met gunningvoordeel lopen in 2022.

3 Verantwoordelijkheid duurzaamheid

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is terug te vinden in de CO₂-footprint. Periodiek (één keer in de 6 maanden) worden de energieverbruiken in kaart gebracht.

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2015 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit door een onafhankelijke.

Op basis van de CO₂-uitstoot in dit referentiejaar wordt bekeken welke maatregelen en doelstelling(en) geformuleerd kunnen worden om de CO₂-uitstoot vanaf dit referentiejaar te reduceren. Jaarlijks wordt bekeken of het gekozen referentiejaar nog steeds geschikt is voor de gestelde doelstelling en/of dat deze aangepast dient te worden.

De gedateerde reductiedoelstelling was geformuleerd tot 2022. Inmiddels is de herziene reductiedoelstelling van QUALM geformuleerd tot 2026. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling is een Plan van Aanpak opgesteld. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Het overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het Excelbestand met CO₂-reducerende maatregelen.

3.1 Energiebeleid en doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie. Concreet is de herziene reductiedoelstelling om in 2026 35% minder CO₂ in scope 1 en 2 uit te stoten.

3.1.1 Energiemanagement actieplan

Onderstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de projectleider van de CO₂-Prestatieladder. Deze zorgt voor het tijdig verwerken (halfjaarlijks) van de gegevens in de CO₂-footprint.

Emissiestroom	Eenheid	Bron	Wanneer
Gas - Vastgoed	m ³	Facturen leverancier	Q1 en Q3
Brandstof personen- en bestelwagens - Benzine - Diesel - HVO-diesel - Elektriciteit	Liter kWh	Rapportages, tankpassen, laadpassen	Q1 en Q3
Brandstof mobiele werktuigen - Benzine - Diesel - HVO-diesel - Propan	Liter	Facturen leveranciers	Q1 en Q3
Elektriciteit - Vastgoed	kWh	Uitlezen meterstanden en facturen	Q1 en Q3
Zakelijke kilometers	Euro	Declaraties	Q1 en Q3

Tabel 2: Verdeling verantwoordelijkheden gegevensverzameling

4 Berekende GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende Green House Gas emissies (afgekort GHG-emissies) toegelicht. Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas. Hieruit ontstaat een zogenaamde 'inventaris aan broeikasgassen' van de organisatie die kan worden gekwantificeerd en gemanaged. Oftewel de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de eigen activiteiten. In de volgende paragraaf wordt de CO₂-footprint van 2022 weergegeven.

4.1 Directe- en indirecte GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van QUALM bedroeg in 2022 524,8 ton CO₂. Hiervan werd 484,5 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1), 23,4 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2) en 16,9 ton CO₂ door business travel (scope 3).

CO ₂ -FOOTPRINT 2022, Heel jaar					
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	%
Gasverbruik	2.170	m ³	2.079	4,5	1%
Propaan	618	liter	1.725	1,1	0%
Brandstofverbruik personenwagens - benzine	59.467	liter	2.821	167,8	32%
Brandstofverbruik personenwagens - diesel	1.975	liter	3.468	6,8	1%
Brandstofverbruik bestelwagens - benzine	91	liter	2.821	0,3	0%
Brandstofverbruik bestelwagens - diesel	64.582	liter	3.468	224,0	43%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - benzine	1.080	liter	2.821	3,0	1%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - diesel	21.010	liter	3.468	72,9	14%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - HVO20	1.256	liter	2.844	3,6	1%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - HVO100	1.696	liter	347	0,6	0%
Totaal scope 1				484,5	92%
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	%
Personenwagens - grijze stroom	4.038	kWh	337	1,4	0%
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	48.413	kWh	456	22,1	4%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	168.761	kWh	0	-	0%
Totaal scope 2				23,4	4%
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	87.373	km	193	16,9	3%
Totaal business travel				16,9	3%
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				524,8 ton	

Tabel 3: CO₂-uitstoot 2022 (in tonnen CO₂).

5 CO2 reducerende maatregelen

Reductiemaatregel	Scope	Emissiestroom	Verbruiker	Reductie in % (op emissiestroom)
Mobiliteitsregeling aanpassen, meer elektrisch rijden.	Scope 1	Brandstofverbruik	Bedrijfsauto's	4,0%
Gebruik van alternatieve brandstoffen en/of brandstofadditieven	Scope 1	Brandstofverbruik	materieel	1,5%
Bij inkoop vrachtwagens -> EURO 5 of 6 motoren	Scope 1	Brandstofverbruik	Bedrijfsauto's	5,0%
Elektrisch en/of hydraulisch materieel bij vervanging	Scope 1	Brandstofverbruik	materieel	3,0%
Stimuleren carpooling	Scope 1	Brandstofverbruik	Bedrijfsauto's	2,0%
Maandelijkse controle bandenspanning	Scope 1	Brandstofverbruik	Bedrijfsauto's	1,5%
Klimaatinstallatie optimalisatie (klimaatonderzoek)	Scope 1	Gasverbruik	Kantoor	5,0%
LED verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting	Scope 2	Elektraverbruik	Werkplaats	15,0%
Overstap naar 100 % groene stroom	Scope 2	Elektraverbruik	Kantoor	100,0%
Plaatsen van zonnepanelen	Scope 2	Elektraverbruik	Kantoor	25,0%
Gebruik maken van Groene Aggregaat (hybride aggregaat met zonnepanelen)	Scope 1	Brandstofverbruik	Werken	90,0%
CV ketel nr 42 vervangen	Scope 1	Gasverbruik	Kantoor	10,0%
Gebruik maken van Wattsun accu's op werk	Scope 1	Brandstofverbruik	Projecten	90,0%
Pompcontainers voorzien van zonnepanelen of accu's.	Scope 1	Brandstofverbruik	Projecten	
Stimuleren van fietsen voor kantoorpersoneel	Scope 1	Brandstofverbruik	Kantoor	
Werkverlichting met LED lampen	Scope 1	Elektraverbruik	Werkplaats	
Hergebruik PE materiaal	x	Restafval	Werkplaats	
Meer acuugereedschap toepassen ipv brandstof gedreven	Scope 1	Brandstofverbruik	Projecten	50,0%
Project Segro wordt uitgevoerd op	Scope 1	Brandstofverbruik	Projecten	89,0%

100% HVO				
Project Winning 4 Dunea wordt uitgevoerd op 100% HVO	Scope 1	Brandstofverbruik	Projecten	89,0%
Laadpalen plaatsen	Scope 2	Elektraverbruik	Vervoer	
Elektrisch vervoer uitvoering	Scope 2	Elektraverbruik	Vervoer	
Materieel up to date houden	Scope 1	Brandstofverbruik	materieel	5,0%

6 Doelstellingen

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO2-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstelling QUALM (gedateerd)

QUALM wil in 2022 ten opzichte van 2015 30% minder CO2 uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn gerelateerd aan omzet en gemaakte uren. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2022 als volgt:

- Scope 1: 13% reductie in 2022 ten opzichte van 2015
- Scope 2 en business travel: 17% reductie in 2022 ten opzichte van 2015

Aangezien het doeljaar afloopt in 2022, heeft QUALM een herziening uitgevoerd t.a.v. het Plan van Aanpak om tot de volgende nieuwe CO2-reductiedoelstellingen te komen. Volgend rapportagejaar zal de voortgangsbeschrijving hieraan gerelateerd worden.

Scope 1 en 2 doelstelling QUALM (Geactualiseerd)

QUALM wil in 2026 ten opzichte van 2015 35% minder CO2 uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn gerelateerd aan omzet en gemaakte uren. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2026 als volgt:

Subdoelstellingen	
Scope 1	25% reductie
Scope 2	85% reductie
Business travel	Geen separate subdoelstelling, vanwege grote afhankelijkheid van projecten.
Elektriciteitsverbruik	100% groene stroom bij eigen inkoop, maar verbruiken worden hoger door elektrificatie (van het wagenpark).
Alternatieve brandstoffen	Inzetten op gebruik van HVO

7 Voortgang

QUALM heeft voor rapportagejaar 2022 een vergelijking gemaakt van de jaarlijks berekende CO2-emissies gedurende de periode 2015 t/m rapportagejaar 2022. Hierbij moet wel een kanttekening geplaatst worden, namelijk dat bepaalde emissiefactoren gewijzigd zijn in de loop der jaren (maar ook met terugwerkende kracht). Zodoende kan het voorkomen dat de communicatieberichten van verleden jaar niet overeenkomt met de huidige versie van de voortgang. Daarnaast heeft QUALM een herziening uitgevoerd m.b.t. de berekening van propaan en de zakelijk gedeclareerde kilometers. Enerzijds vond de omrekening van kilogram naar liters foutief plaats, terwijl dit wel benodigd is om de verbruiken correct te koppelen met de emissiefactor van propaan. Anderzijds heeft QUALM in het verleden de gedeclareerde kilometers voor woon-werk en werk-werk meegenomen in de CO2-footprint. In rapportagejaar 2022 heeft QUALM ervoor gekozen om alleen werk-werk kilometers met privé-vervoer mee te nemen als zakelijk gedeclareerde kilometers in de footprint. De cijfers zijn ook voor voorgaande jaren herrekend om een correcte vergelijking te kunnen blijven uitvoeren. In onderstaand overzicht worden alle berekende CO2-emissies gepresenteerd.

CO2 footprint in ton	2015	2020	2021	2022		
Gasverbruik	9,2	6,5	5,9	4,5	-4,7	-51%
Propaan	0,0	0,1	0,1	1,1	1,1	
Brandstofverbruik personenwagens - benzine	52,4	132,4	133,5	167,8	115,3	220%
Brandstofverbruik personenwagens - diesel	78,5	19,6	10,9	6,8	-71,6	-91%
Brandstofverbruik bestelwagens - benzine	2,2	0,0	0,5	0,3	-1,9	-88%
Brandstofverbruik bestelwagens - diesel	146,1	212,0	245,0	224,0	77,9	53%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - benzine	2,5	4,4	4,3	3,0	0,6	23%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - diesel	179,6	115,6	177,1	72,9	-106,7	-59%
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - HVO20	0,0	0,0	0,0	3,6	3,6	
Brandstofverbruik mobiele werktuigen - HVO100	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	
TOTAAL SCOPE 1	470,5	490,5	577,2	484,5	14,0	3%
Personenwagens - stroom (onbekend)	0,2	2,1	1,6	1,7	1,6	963%
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	80,2	30,9	33,6	25,3	-54,8	-68%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
TOTAAL SCOPE 2	80,3	33,0	35,1	27,0	-53,3	-66%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	11,9	19,5	16,9	16,9	5,0	42%
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	11,9	19,5	16,9	16,9	5,0	42%
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL	562,7	543,0	629,3	528,4	-34,3	-6%

De gegevens in de een na laatste kolom impliceren een absolute daling in CO2-emissies (groen) ofwel een stijging in absolute hoeveelheden CO2-emissies (rood) t.o.v. het referentiejaar 2015. Opvallend is de daling in CO2-emissies bij de volgende emissiestromen: de gasverbruiken, de dieselverbruiken voor de personenwagens en de benzineverbruiken voor bestelwagens. Daarentegen zijn de benzineverbruiken van personenwagens gestegen in rapportagejaar 2022 t.o.v. referentiejaar 2015, net als de diesel verbruiken van bestelwagens en benzineverbruiken van mobiele werktuigen. Een opvallende stijging betreft de CO2-emissies door elektraverbruiken van het wagenpark, wat impliceert dat QUALM het wagenpark aan het elektrificeren is. Op dit moment is niet te herleiden in hoeverre (snel)laadpalen 100% groene stroom leveren, waardoor deze verbruiken in de footprint worden gemarkeerd met emissiefactor stroom (onbekend).

Omdat QUALM als bedrijf steeds wat groeiende is, laten de absolute getallen een stijging of stilstand aan CO2 uitstoot zien. Daarom hebben we onze doelstelling steeds gerelateerd aan de omzet en de gewerkte uren.

Gerelateerd aan de omzet is te zien dan we sinds 2015 33% gereduceerd hebben op het totaal aan CO2 emissies.

Voortgang per omzet	2015	2020	2021	2022		
TOTAAL SCOPE 1	39,5	30,1	35,0	29,0	-10,5	-27%
TOTAAL SCOPE 2	6,7	2,0	2,1	1,6	-5,1	-76%
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	1,0	1,2	1,0	1,0	0,01	1%
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL	47,3	33,3	38,1	31,6	-15,6	-33%

Gerelateerd aan de gewerkte uren is te zien dan we sinds 2015 20% gereduceerd hebben op het totaal aan CO2 emissies.

Voortgang per gewerkt uur	2015	2020	2021	2022		
TOTAAL SCOPE 1	4,44	4,05	4,39	3,89	-0,55	-12%
TOTAAL SCOPE 2	0,8	0,3	0,3	0,2	-0,54	-71%
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	21%
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL	5,3	4,5	4,8	4,2	-1,1	-20%

De conclusie kan worden getrokken dat de doelstelling voor 2022, 30% reductie ten opzichte van 2015, wanneer gerelateerd aan omzet zeker gehaald is.

8 Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO2-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

8.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor QUALM is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Aangezien QUALM aan meerdere initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de projectleider en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

8.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO2-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

8.3 Lopende initiatieven

Hieronder wordt een overzicht van deelname aan de initiatieven weergegeven:

Initiatief	Type bijdrage	Jaarlijks bedrag	Bewijslast
Stichting Nederland CO2 Neutraal	Jaarlijkse bijdrage	€ 997,00	Verslagen, facturen
	Inzet medewerkers (16 uur)	€ 1.600,00	
CO₂ Platform van de Vakgroep Grondwerk Bouwend Nederland	Jaarlijkse bijdrage	€ 400,00	Verslagen, facturen
	Inzet medewerkers (16 uur)	€ 1.600,00	
Totale kosten		€ 4.597,00	

Tabel 4: Begroting voor sector- en keteninitiatieven

8.3.1 Stichting Nederland CO2 Neutraal

Door de organisatie wordt deelgenomen aan het initiatief van Stichting Nederland CO2 Neutraal. Dit initiatief richt zich op het inspireren van de deelnemers, het vergroten van kennis over CO2-reductiemogelijkheden en het vergroten van een duurzaam netwerk. Om deze deelname te bewijzen worden de volgende documenten bewaard:

- Intentieverklaring Nederland CO2 Neutraal
- Verslagen bijeenkomsten

8.3.2 Vakgroep Grondwerk Bouwend Nederland

In januari 2016 is er binnen de vakgroep Grondwerk van Bouwend Nederland een werkgroep opgericht met deelnemers uit de betreffende sector. Het doel van deze werkgroep is om gezamenlijk kennis te halen en brengen op het gebied van CO2-reductie. Een aantal van deze leden is tevens gecertificeerd op de CO2-Prestatieladder certificaathouder, terwijl de anderen deelnemen om inspiratie om te doen over het reduceren van CO2-emissies. Een voordeel van deze samenstelling is dat de deelnemende partijen soortgelijke activiteiten uitvoeren en daarom kunnen brainstormen over nieuwe toepassingen en innovaties. Jaarlijks is QUALM aangesloten bij deze werkgroep. Hier komen uiteenlopende onderwerpen naar voren:

- Elektrisch materieel, o.a. met presentatie vanuit PON / Caterpillar
- Duurzame brandstoffen HVO100 en HVO20
- Zero-emissie projecten